

Motion till riksdagen 2021/22:176

av **Saila Quicklund (M)**

Förutsättningar för kvinnliga innovatörer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa förutsättningar för att antalet kvinnliga innovatörer ska öka och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kvinnors deltagande på arbetsmarknaden i form av företagare och innovatörer är ett viktigt led i att uppnå ett jämställt samhälle. Kvinnor och män bör ha lika förutsättningar att etablera sig som företagare och innovatörer.

När det gäller kvinnliga innovatörer saknas många gånger ett erkännande för deras uppfinningar eller verksamhet. Forskning har pekat på att detta i stor omfattning beror på att kvinnors innovationer sällan betraktas som tillräckligt tekniskt sofistikerade.

Innovationer som antingen är gjorda av kvinnor eller hör hemma inom ett område som traditionellt sett betraktas som mer kvinnligt får mer sällan gehör. Kvinnor har vanligtvis också sämre nätverk för att förverkliga och nå ut med sina idéer. Kvinnliga innovatörer har bland annat berättat hur de använt så kallade trojanska hästar i form av en make eller annan manlig bekant för att sälja in sin idé hos entreprenörer och investerare. Det skapas på så sätt trösklar för kvinnliga innovatörer, vilket i längden riskerar att medföra att deras produkter inte når ut till marknaden. På så sätt kan innovationer och kompetens gå till spillo.

I årets nationella rapport från Global Entrepreneurship Monitor, GEM, framkommer det att trots en ökning från 2018 – från 6,8 procent till 8,3 procent 2019 – ligger det svenska entreprenörskapet fortfarande lågt jämfört med andra liknande länder. Det finns även skäl att ifrågasätta hur robust det svenska entreprenörskapet är. I rapporten framkommer även att ökande global konkurrens, låga tillväxtambitioner och avtagande effekter av tidigare reformer utgör betydande utmaningar framåt.

Extra bekymmersamt är det svaga resultatet vad gäller kvinnor. Rapporten visar att 10,6 procent av männen och 5,8 procent av kvinnorna i Sverige definierar sig som entreprenörer.

Svensk ekonomi behöver förnyas och rustas för att möta en allt intensivare global konkurrens. Sverige har under de senaste decennierna i huvudsak haft en positiv utveckling. En förklaring till att Sverige har utvecklats positivt är att svenska kvinnor har en hög förvärvsfrekvens i ett internationellt perspektiv. Vid närmare granskning visar det sig dock att arbetsmarknaden är klart segregerad. Kvinnor arbetar ofta deltid och för en lägre lön med sämre löneutveckling än män. Kvinnor arbetar också oftare än män inom vård och omsorg samt med undervisning, där karriärvägarna och löneutvecklingen generellt sett är mer begränsade. Att kvinnor i större utsträckning verkar inom tjänsteorienterade branscher i kombination med att de i utgångsläget har mindre möjligheter att leva och verka som innovatörer kräver att synen på innovationer breddas.

Innovationer måste inkludera uppfinningar utöver traditionellt sett manliga innovationsområden. Kvinnor bör erbjudas stöd och coachning för hur de bör arbeta för att bygga upp och förvalta ett nödvändigt nätverk.

Ett av målen för en innovationspolitik bör vara att stimulera många små steg i förbättringen av vanliga produkter och tjänster oavsett teknologinnehåll, organisationsform och produktionsprocess. Ska kvinnors innovationskraft öka behöver också förutsättningarna för tjänsteinnovationer bli bättre. Under det senaste året har andelen kvinnliga innovatörer minskat, vilket är allvarligt eftersom den positiva kurva som har funnits under senare år är bruten.

Ett oroväckande moment för de kvinnor som är intresserade av att utveckla idéer och starta företag inom den så kallade välfärdssektorn är den rådande debatten om vinstbegränsningar. Denna debatt påverkar även möjligheten till finansiering och kan troligen även bidra till negativ respons också i andra kontakter och genom hela innovationsprocessen.

En nationell innovationsstrategi bör inkludera ett särskilt fokus på kvinnliga innovatörer. För att Sverige ska bli ett entreprenörsland i världsklass måste andelen kvinnliga innovatörer öka.

Saila Quicklund (M)